

ledes; at jeg kan afvise. Dernæst mente det ærede Medlem, at man ikke var gaaet ind paa en nøje Undersøgelse af dette Spørgsmaal. Man skulde virkelig tro — det gjælder i alt Fald for en Del af os —, at naar vi siden 1835 og 36 have undersøgt dette Spørgsmaal klar ud og klar ind, saa er dette en tilstrækkelig Undersøgelse. Men naar mange af de ærede Medlemmer ikke have anstillet Undersøgelser, derover i saa lang Tid, saa har dog dette Spørgsmaal været saaledes Gjenstand for Strid omkring i Landet, for Lovforslag, Dagsorden og nye Lovforslag, at det skulde undre mig, om der virkelig fandtes et Medlem her i Thinget, der behøvede at anstille nye Undersøgelser for at komme til en Mening om dette Spørgsmaal. Jeg tror det ikke. Hvor skulde Enden blive paa den Undersøgelse, man skulde anstille, naar der nu skulde nye Undersøgelser til? Det lod til, at det ærede Medlem ikke havde undersøgt det; men jeg er overbevist om, at han fuldstændig har undersøgt det. Han sagde os forøvrigt fiden, at om han ogsaa var kommen til Klarhed derover, vilde han dog ikke udtale sin Mening. Derfor han bestemt har den modsatte Mening af min, vilde jeg ønske, at han havde udtalt den, men naar han ikke vil udtale sig, saa tror jeg, at det er, fordi han mener, at jeg i Grunden har Ret i min Opfattelse. Det ærede Medlem sagde fremdeles, at her ikke er Spørgsmaal om, hvad man anser for rigtigt eller urigtigt; men det er, jo netop derom, der er Tale, idet det affurat er disse Ord, jeg bruger i Forslaget. Her staar, at man anser det her Dmtalte for at være ulovmedholdeligt, og jeg har forvaret mig imod — men jeg er overbevist om, at det ærede Medlem, naar han fik Ordet igjen, vilde sige det samme som før, naagtet jeg igjen forvarer mig derimod — at her er udtalt nogen Dom. Saavidt jeg forstaar, Danske, er det at sige: jeg anser det at være saaledes, noget ganske Andet end at sige: det er saaledes. De Herrer, der ikke ville indrømme dette, maa have en egen Opfattelse af det danske Sprog, en Opfattelse, som jeg ikke kan tilegne mig. Det ærede Medlem var dernæst meget udfør-

lig i at søge at bevise, at det, der her udtales, ikke vilde blive respekteret, og han spurgte, hvad man vil udrette dermed. Sa, det ligger jo ligefrem i Forslaget, hvad man vil udrette. Forslaget gaar ud paa, at Folkethinget udtaler den samme Opfattelse af Fæstetvangningen, som har været gjældende helt igjennem til 1861, den Mening, som med de samme Ord er bleven udtalt af Dden Amtmand og af Indenrigsministeriet indtil 1861, Ord til Andet, saaledes. Det gaar ikke ud paa Andet end, at foreslaa, at denne Udtalelse skulde Folkethinget gjøre til sin. Og naar det ærede Medlem saa siger: men hvad vil man opnaa derved? saa forekommer det mig, at han strax vil kunne se, at der dog allerede er opnaaet Noget derved, thi vi have jo allerede hørt, at den ærede Indenrigsminister er parat til at søge Domstolene med Hensyn til dette Spørgsmaal. Altsaa har selve Indbringelsen allerede bragt noget Udbytte. Men jeg kan ikke forestaa, hvorledes man skulde komme til at foreslaa den 4de Del af Forslaget, naar ikke de tre andre gif forud, thi det, man ikke selv har udtalt eller tør udtale nogen Mening om, det man veed, at der er forskellige Meninger om, men ikke selv vil eller kan udtale sig om, hvorledes kan man henstille til Regjeringen, at den skal lade Domstolene afgjøre dette? Det maa jo først fremtræde som Evidensmaal, før man forlanger, at Domstolene skulle afgjøre Evidens, og Thinget udtaler da her: vor Opfattelse er den, at vi anse dette for givet og den modsatte Opfattelse for ikke lovmedholdelig. Dette er vor Evidens, og vi bede derfor om, at Domstolene maa komme til at afgjøre den, og det vilde altsaa have været uden Sammenhæng og Begrundelse, naar man var kommen med det sjerde Punkt alene. Det ærede Medlem kom til at tale om, hvad der var forstandigt. Det er et Ord, synes jeg, som mere og mere kommer i Brug overfor Modstandere her i Salen, at man frakjender dem Forstand, men det er af disse stærke Udtalelser, som man virkelig kan smile af, thi ingen af de Bedlommende, der saaledes overfor Folk med modsatte Ansuelser tale om, hvad der er forstandigt, have Privilegium paa at